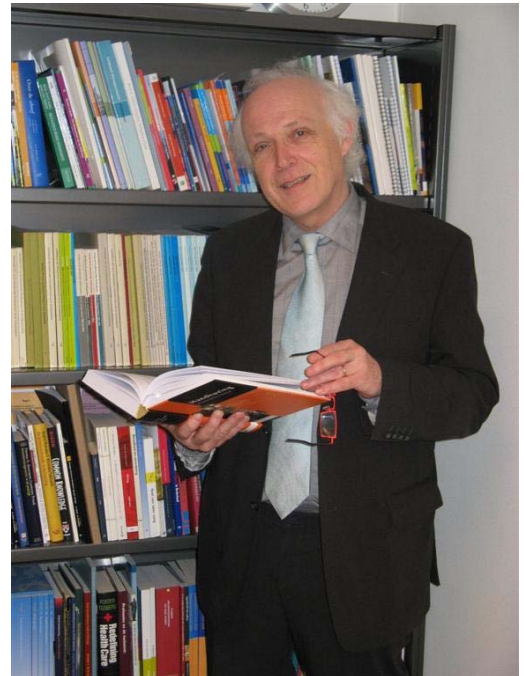

‘Effectmeting is ingewikkeld. Maar wél mogelijk.’

Het meten van de effectiviteit van toezicht staat nog in de kinderschoenen. Een ambitieus meerjarenprogramma moet hierin verandering brengen. Het doel is dat alle rijksinspecties een systeem van effectmeting krijgen.

De kracht van het programma is de gezamenlijkheid, vertelt Paul Robben. Hij is directeur van het Kenniscentrum van de Inspectie voor de Gezondheidszorg en voorzitter van de werkgroep Effectmeting van de Inspectieraad. ‘De rijksinspecties beseffen terdege dat het noodzakelijk is om meer te weten te komen over de effecten van toezicht. Zij waren echter ieder voor zich het wiel aan het uitvinden.’

De werkgroep heeft een omvangrijk meerjarenprogramma uitgewerkt. Hierin staan allerlei activiteiten om het meten van effecten te stimuleren. Dat moet ertoe leiden dat over vier jaar alle rijksinspecties een geborgd systeem van effectmeting hebben. De werkgroep betitelt dit doel als ambitieus. ‘Wij zijn er een beetje nerveus over’, merkt Robben glimlachend op. ‘Toch hebben we het zo opgeschreven. De rijksinspecties zullen het echter zelf moeten doen. We kunnen hen daarbij ondersteunen.’

Wereld te winnen

Het programma is geen overbodige luxe. Er is bij effectmeting nog een wereld te winnen, stelt Robben. ‘Wij maken er bij de rijksinspecties pas sinds een jaar of drie serieus werk van.’

Dit is niet alleen een Nederlands probleem. De Inspectie van Verkeer en Waterstaat heeft de internationale *best practices* van onderzoek naar effectief toezicht op het gebied van transportveiligheid laten nagaan. Er zijn slechts vier gevonden. Robben: ‘We lopen in ons land dus niet achter. Effectmeting is ingewikkeld. Zeker als het gaat om de impact van inspectieactiviteiten op de maatschappij. Maar uit hetzelfde onderzoek blijkt dat het wél mogelijk is.’

Openheid

Effectmeting is spannend, benadrukt Robben. ‘Sommige inspecteurs zijn bang dat dit hun gezag aantast. De kwaliteit van je werk wordt transparant. Dus ook als je doelen niet haalt. Maar de tijd is voorbij dat het gezag van de inspecteur vanzelfsprekend was. Wij vragen van bedrijven en instellingen dat ze transparant zijn. Zij verwachten terecht hetzelfde van ons. Het gezag van de inspecteur berust nu vooral op openheid en een kritische houding over het eigen werk.’

In het programma zijn elf verschillende activiteiten voor de komende jaren opgenomen. Onder meer het opzetten van een expertnetwerk en het organiseren van symposia en pilots. Paul Robben verwacht zelf veel van een studie naar de mechanismen die ten grondslag liggen aan effectief toezicht. ‘Hiermee kunnen we een kennisbank met veel praktische informatie opzetten. Ook zal duidelijk worden waar de blinde vlekken in onze kennis zitten. We kunnen zo gericht investeren in onderzoek. De eerste resultaten worden al voor de zomer verwacht.’

Meer weten?

Het meerjarenprogramma *Effecten van toezicht* kun je [hier](#) vinden.